

KRONIKA ROKU 1823.

KRAKÓW 19. KWIECZNIA. W SOBOTĘ. N° 3.

WSPOMNIENIA OJCZYSTE.
Roku 1528. Koronacya Bony, małżonki Zygmunta I.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

W przeszłym tygodniu, na granicy królestwa polskiego, urzędnik celny powszechnie szacowany z dobrych przymiotów i poczciwości, ś. p. Antoni Lisowski, zakończył w okropnym sposobie dni swoje, przez nieszczęśliwy szwank z konia. - Powszechnie jest żałowany.

Ostatni koncert Pana Gertner, dany we środę, zjednał mu powszechne pochwały i oklaski. -

Rząd nasz, ciągle jest zajęty porządkami i upiększeniem stolicy. Do koła widać robotników mnóstwo, co w dzisiejszych krytycznych czasach, nieocenioném jest dobrodziejstwem dla ludzi. -

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA. (Z Paryża 1. Kwie:)
Wczoraj z rana, przybył tu go-

niec z depeszami od księcia Angouleme. Zaraz o 8. godzinie zgromadzili się ministrowie u hrab: Villele. Po skończeniu tej rady, znowu się rozeszły pogłoski o pokoju. Głoszą że Austrya zaproszoną została do wspólnego z Anglią posiadulstwa, że król hiszpański pisał list własnoręczny do rządu franc: na przełożenie posła angielskiego, w którym nalega o zamieszczenie tej wojny. - Przedwc oraj przywieziono tu P. Lostand, adjutanta generała Guilleminot i zaprowadzono do więzienia - Papiery ciągle idą znowu w górę. - Lewa strona w izbie deputowanych, zupełnie jest teraz opuszczoną. - Nato miejsce, rojalści z ultraroyalistami rozpoczęli otwartą i wielką wojnę ra przymówki. P. Bourdoana j pioruny rzuca na ministrów, że

są opieszali w popieraniu wojny przeciw Hiszpanii. „Kommissa-
 „ rzów francuzkich przy xię-
 „ ciu *Angouleme* wyznaczonych
 „ z strony rządu, nazywa *ambu-*
 „ *lansem* (wóz na resorach) któ-
 „ ry ma wyjawiać słabość sy-
 „ stematu, dążącego do pojed-
 „ nania; obstając sam za przy-
 „ tłumieniem rewolucyi hiszpań-
 „ skiej, która może zgubnie sku-
 „ tki pociągnąć za sobą, nietylko
 „ dla Francyi, lecz dla całej Euro-
 „ py. „ — Doniesienia od granic,
 „ pisze *Gaz*: Berl: nie są najlepsze.
 „ Wiele rzeczy brakuje wojsku, a
 „ nawet zapomniano wygotować
 „ rozkazów do marsza, tak dalece:
 „ że polki które już powinny były
 „ stanąć na granicach hiszpańskich,
 „ spokojnie sobie dotąd bawią na
 „ leżach północnych. — (4. *Kwiec.*)
 „ Xiążę *Angouleme* wyjechała z
 „ licznym orszakiem do *Bordeaux*.
 „ Xiążę sam przybył 31 *Marca* do
 „ *Bajonny*. — (5. *Kwietnia.*) *Woj-*
 „ *ska francuzkie* ma dopiero 7 *Kw.*
 „ wyruszyć naprzód, a korpus
 „ *Oudinota* przejdzie d. 10. rzekę
 „ *Bidassoa*. (Od granic hiszp: 29
 „ *Marca.*) Według doniesień z
 „ *Tuluzy*, powrócił tam 25. z. m.
 „ xiążę *Angouleme* z *Perpignan* i
 „ był na mszy z świetnym orsza-

kiem. Odprawił ją biskup, a
 „ xiążę słuchał jej z pobożnością
 „ syna *Ludwika świętego*. (G. B.)
 „ *Wrozkazie* ostatnim do piętej
 „ *dywizyj wojska*, są następują-
 „ ce wyrazy: „ *J. Krolewiczow-*
 „ *ska* *Miłość* spodziewa się, że na
 „ *przypadek wojny*, oficerowie
 „ i żołnierze, utrzymają honor
 „ oręża francuzkiego. „ — Prze-
 „ ciwnie *dzienniki rojalistowskie*
 „ utrzymują, że słowa *krolewskie*,
 „ (w *mowie wiadowej* do depu-
 „ *towanych*, gdzie zapowiadał *woj-*
 „ *nę*), muszą przyjść do skutku:
 „ *i armija francuzka, jako*
 „ *tryumfatorka nad rewolucyą,*
 „ *stanie się fundamentem pra-*
 „ *wowładztwa.* „ (legitimite.)
 „ W *Bordeaux*, przysłała póln: poli-
 „ *cya* dla uwiezienia pewnej osoby,
 „ stojącej w *oberży*, lecz już tylko
 „ zastała jej *mantelzaki*. — *Lyon-*
 „ *czykowie* przysłali przez depu-
 „ *tacyą* na ten koniec wybraną
 „ *wieniec obywatelski P. Manue-*
 „ *lowi*, znanemu członkowi op-
 „ *pozycyi*. — Wszyscy *konsulowie*
 „ *francuzcy* mieli już odebrać roz-
 „ *kaz opuścić Hiszpaniją*, co u-
 „ *ważają* za najpewniejszy znak
 „ *bliskiej wojny*. —

HISZPANIA. (Z *Bajonny* 27. *Mar:*)
 „ *Rozgłoszono* tu już zwycięztwo

które odniósł generał Quezada, pod Irun nad konstytucjonistami; lecz w krótko inaczéj się pokazało, że on sam razem z Trapistą pobity został. (z *Perpignan* 25. *Marca.*) W dniu 22b. m. przysłała do Campredon ze wsi Bajet, legja cudzoziemska, która przybrała nazwisko *batalionu śmierci*.

Wejsko konstytucjonistów znajdujące się w Katalonii ma wynosić 35,000 ludzi, podzielonych na półki. Z tych, 15,000 stoi na granicach. Mina urzędują oprócz tego w Manresa korpus odwodowy. — Hiszpani rozpuścili pogłoskę, że Bestieres kapitulował i przyjął amnestyę. — Dywizye generałów Rotena, Gorrei, Millansa i Lobery połączyły się z Miną. — (z *Madrytu* 24 i 25 *Marca.*) Korteżowie i minister San Miguel, opuścili 23 b. m. stolicę; i 23 Kwietnia do iero, rozpoczną swoje obrady w Sewilli. — Do generała Morillo, przeznaczonego do objęcia dowództwa w Gallicyi, napisał minister wojny, między innymi tak:

„ Okoliczności wymagają, abyś
 „ g. W. Pan usunął na stronę
 „ wszelkie osobiste względy, a
 „ przez garliwość swoją, czyn-
 „ ność i taenta wojskowe, do
 „ spiesznej organizacji drugie-

„ go wojska odwodowego przy
 „łożył się skutecznie, i ten
 „ środek obrony zapewnił narodo-
 „ wi, na przypadek napaści ob-
 „cej, któraby nas przymusić
 „ miała do uchwycenie broni za-
 „ wolność i niepodległość oj-
 „czyzny. i t. d. — podpisano:
 „ Lopez Bannos. „ — Spokojność
 w Madrycie na chwilę niejest
 przerwana. — (Od granic 29 *Mar.*)
 Korteżowie hiszpańscy, nietylko
 są ogłoszoną, ale już za rozpo-
 czętą, powinni uważać tę woj-
 nę; — skoro wojsko wiary, jest
 przez Francją płacone, ubrane,
 uzbrojone, i w kilku miejscach
 wkroczyło do Hiszpanii. Gene-
 rał wojska wiary Santos Ladron
 miał pobić konstytucjonistów
 na drodze do Pampeluny i zabrać
 im 600 niewolników. —

ANGLIA. (Z *Londonu* 1. *Kwietnia.*) Poseł angielski w Wasingtonie, uwiadomił urzędowanie ministra sekretarza stanów zjednoczonych, w skutek listu od P. Canninga: że Anglija wcale niema zamiaru zajmowania wyspy Kuba, i że niegodną byłoby rzeczą, w terażniejszych okolicznościach korzystać z słabego położenia Hiszpanii. — Niedawno wyszło tu zalecenie do

chirurgów wojskowych, celem powzięcia pewnej wiadomości, jak wielu do czynnej służby użyć można. — Papiery idą tu w górę, podobnie jak w Paryżu. — Z udzielonych pism dyplomatycznych w parlamencie i toczących się rozpraw tamże, okazuje się, że Anglija, od chwili zgonu Bonapartego, nie jest obowiązana mieszać się do wewnętrznych spraw Francyi, w żadnym przypadku, skoroby te nienaruszały spokojności reszty Europy. —

PORTUGALLIA. (*Nic nowego nienadeszło ostatnią pocztą z tego państwa.*)

GRECYA. (*Z Korfu 11 Marca*)
Z pewnością tu utrzymują, że deputowani Morsci mają układy z Lordem Najwyższym Kommissarzem, i Anglija nakłonioną zostaje, pożyczyć Senatowi w Hydrya 40,000,000 złotych polskich (million f. s.) na 10 lat za opłatą 10 procentu. (Wiadomość ta wymaga potwierdzenia.)
(*Z Semiina 27 Marca.*) Po-

twierdza się o wylądowaniu kapitana Diamanti pod Kassandra. Wielka trwoga panuje tam między Turkami. — Do Sres, miał przyjsć list od baszy Jussufa z Patras, że ta twierdza poddała się już Grekom. — To pewna, że już 18 Lutego zewnętrzne fortyfikacye szturmem były zdobyte, a od 25go począwszy, dzień w dzień umierało od 80 do 90 Turków z głodu. —

TURCYA. (*Ogranic 22 Marca.*)
Pożar w Konstantynopolu, zewszec stron się potwierdza. Według dalszych doniesień, arsenał i ludwisarnia spalone. Liczbę spalonych domów niektórzy do 70,000 podają, co jest przesadzona, inni liczą ich 40,000. — Największą dla Turcyi klęską, jest spalanie arsenału, które pozbawia Portę, środków uzbrojenia nowej wyprawy morskiej. — Wielki wezyr oddalony z urzędu. — Mordy dzieją się usciwie. Turcy którzy utracili swe domy, rabują chrześcian. Flotta lubo jest w niedznym stanie, ma wypłynąć i Kwartana na morze. — Słychać że Sultan nakazał urządzenie dwóch wielkich wojsk. Jedno pod Adryenapolem, zasłaniać ma stolicę, drugie pod Sofija przeciw Grekom. —

Dnia 15	Kwint:	Zimna stopni 2.	Wiatr pół: wscho:	Poch: pół:
- 16		Ciepła stopni 9.	- pół: wscho:	Poch: pół:
- 17		- - - 9.	- połud: zach:	- deszcz:
- 18		- - - 11.	- połud: zach:	- deszcz:

OSTRZEŻENIE. Kronika, Muza i Pięćgryzm już przysają wychodzić, a w miejsce wszystkich trzech pism, zacznie wychodzić **PSZCZÓŁKA POLSKA**, dziennik polityczny i literacki, trzy razy w tydzień z dewizą: *Relata refero.* Pierwszy numer wyjdzie we Wtorek. —